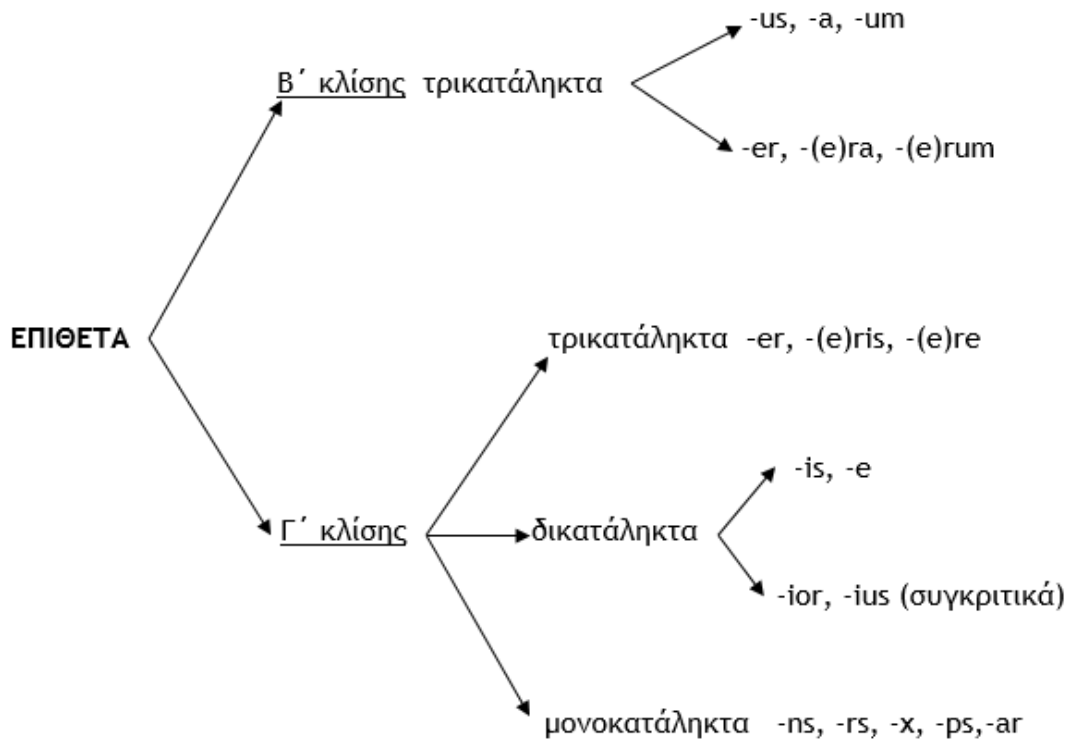

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΗ ΥΛΗ - ΤΑ ΕΠΙΘΕΤΑ

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Τα επίθετα

Τα επίθετα στα λατινικά είναι:

Επίθετα Β' Κλίσης

Η Β' κλίση περιλαμβάνει επίθετα τριγενή και τρικατάληκτα σε **-us, -a, -um** (*longus, longa, longum*) και σε **-er, -(e)ra, -(e)rum** (*miser, misera, miserum* και *pulcher, pulchra, pulchrum*).

Το αρσενικό και το ουδέτερο γένος κλίνονται σύμφωνα με τη Β' κλίση των ουσιαστικών, ενώ το θηλυκό σύμφωνα με την α' κλίση.

Παραδείγματα

α) longus, longa, longum (= μακρύς)

	singularis			pluralis		
Nom.	long-us	long-a	long-um	long-i	long-ae	long-a
Gen.	long-i	long-ae	long-i	long-orum	long-arum	long-orum
Dat.	long-o	long-ae	long-o	long-is	long-is	long-is
Acc.	long-um	long-am	long-um	long-os	long-as	long-a
Voc.	long-e	long-a	long-um	long-i	long-ae	long-a
Abl.	long-o	long-ā	long-o	long-is	long-is	long-is

β) miser, misera, miserum (= άθλιος)

	singularis			pluralis		
Nom.	miser	miser-a	miser-um	miser-i	miser-ae	miser-a
Gen.	miser-i	miser-ae	miser-i	miser-orum	miser-arum	miser-orum
Dat.	miser-o	miser-ae	miser-o	miser-is	miser-is	miser-is
Acc.	miser-um	miser-am	miser-um	miser-os	miser-as	miser-a
Voc.	miser	miser-a	miser-um	miser-i	miser-ae	miser-a
Abl.	miser-o	miser-ā	miser-o	miser-is	miser-is	miser-is

γ) pulcher, pulchra, pulchrum (= ωραίος)

	singularis			pluralis		
Nom.	pulcher	pulchr-a	pulchr-um	pulchr-i	pulchr-ae	pulchr-a
Gen.	pulchr-i	pulchr-ae	pulchr-i	pulchr-orum	pulchr-arum	pulchr-orum
Dat.	pulchr-o	pulchr-ae	pulchr-o	pulchr-is	pulchr-is	pulchr-is
Acc.	pulchr-um	pulchr-am	pulchr-um	pulchr-os	pulchr-as	pulchr-a
Voc.	pulcher	pulchr-a	pulchr-um	pulchr-i	pulchr-ae	pulchr-a
Abl.	pulchr-o	pulchr-ā	pulchr-o	pulchr-is	pulchr-is	pulchr-is

Παρατήρηση

Από τα λήγοντα σε **-er** άλλα διατηρούν το **e** σε όλες τις πτώσεις (σαν το miser) και άλλα το συγκόπτουν σε όλες τις πτώσεις πλην της ονομαστικής και κλητικής ενικού του αρσενικού γένους (σαν το pulcher). Από την πρώτη κατηγορία συναντάμε στα προς εξέταση κείμενα του σχολικού βιβλίου τα **miser, misera, miserum, tener, tenera, tenerum** και **liber, libera, liberum**. Από τη δεύτερη κατηγορία συναντάμε μόνο το **pulcher, pulchra, pulchrum**.

Επίθετα Γ΄ Κλίσης

Η γ΄ κλίση περιλαμβάνει επίθετα τριγενή και τρικατάληκτα σε **-er, -is, -e**, τριγενή και δικατάληκτα σε **-is, -e** και συγκριτικά σε **-ior, -ius** και τριγενή και μονοκατάληκτα σε **-ns, -rs, -x, -ps, -ar**.

Παραδείγματα

α) τριγενή και τρικατάληκτα **acer, acris, acre** (= οξύς), **celer, celeris, celere** (= ταχύς)

	singularis			pluralis		
Nom.	acer	acris	acre	acres	acres	acria
Gen.	acris	acris	acris	acrium	acrium	acrium
Dat.	acri	acri	acri	acribus	acribus	acribus
Acc.	acrem	acrem	acre	acres	acres	acria
Voc.	acer	acris	acre	acres	acres	acria
Abl.	acri	acri	acri	acribus	acribus	acribus

	singularis			pluralis		
Nom.	celer	celeris	celere	celeres	celeres	celeria
Gen.	celeris	celeris	celeris	celer(i)um	celer(i)um	celer(i)um
Dat.	celeri	celeri	celeri	celeribus	celeribus	celeribus
Acc.	celerem	celerem	celere	celeres	celeres	celeria
Voc.	celer	celeris	celere	celeres	celeres	celeria
Abl.	celeri	celeri	celeri	celeribus	celeribus	celeribus

β) τριγενή και δικατάληκτα **omnis, omne** (= όλος), **facilior, facilius** (= ευκολότερος)

	singularis		pluralis	
	αρσ./θηλ.	ουδ.	αρσ./θηλ.	ουδ.
Nom.	omnis	omne	omnes	omnia
Gen.	omnis	omnis	omnium	omnium
Dat.	omni	omni	omnibus	omnibus
Acc.	omnem	omne	omnes	omnia
Voc.	omnis	omne	omnes	omnia
Abl.	omni	omni	omnibus	omnibus
	αρσ./θηλ.	ουδ.	αρσ./θηλ.	ουδ.
Nom.	facilior	facilius	faciliores	faciliora
Gen.	facilioris	facilioris	faciliorum	faciliorum
Dat.	faciliori	faciliori	facilioribus	facilioribus
Acc.	faciliorem	facilius	faciliores	faciliora
Voc.	facilior	facilius	faciliores	faciliora
Abl.	faciliore	faciliore	facilioribus	facilioribus

γ) τριγενή και μονοκατάληκτα **ferox** (= άγριος), **ingens** (= πελώριος)

	singularis		pluralis	
	αρσ./θηλ.	ουδ.	αρσ./θηλ.	ουδ.
Nom.	ferox	ferox	feroces	ferocia
Gen.	ferocis	ferocis	ferocium	ferocium
Dat.	feroci	feroci	ferocibus	ferocibus
Acc.	ferocem	ferox	feroces	ferocia
Voc.	ferox	ferox	feroces	ferocia
Abl.	feroci	feroci	ferocibus	ferocibus
	αρσ./θηλ.	ουδ.	αρσ./θηλ.	ουδ.
Nom.	ingens	ingens	ingentes	ingentia
Gen.	ingentis	ingentis	ingentium	ingentium
Dat.	ingenti	ingenti	ingentibus	ingentibus
Acc.	ingentem	ingens	ingentes	ingentia
Voc.	ingens	ingens	ingentes	ingentia
Abl.	ingenti	ingenti	ingentibus	ingentibus

Παρατηρήσεις

1. Από τα τρικατάληκτα το **celer**, **celeris**, **celere** είναι μοναδικό. Όλα τα άλλα κλίνονται σαν το **acer**, **acris**, **acre**.
2. Τα τριτόκλιτα επίθετα διαφοροποιούνται από τα ουσιαστικά καθώς σχηματίζουν:
 - ο Την αφαιρετική του ενικού σε **-i**
 - ο Την γενική του πληθυντικού σε **-ium**
 - ο Την ονομαστική (αιτιατική και κλητική) πληθυντικού των ουδετέρων σε **-ia**
3. Σαν μονοκατάληκτα επίθετα κλίνονται και οι **μετοχές ενεστώτα**, με τη διαφορά ότι στην αφαιρετική του ενικού λήγουν σε **-e**. Όταν όμως στο κείμενο επέχουν θέση επιθέτου, σχηματίζουν και αυτές την αφαιρετική ενικού σε **-i** (**amante/amanti**, **delente/delenti**).

Εξαιρέσεις

1. Σχηματίζουν την αφαιρετική του ενικού σε **-e**, την γενική του πληθυντικού σε **-um** και την ονομαστική (αιτιατική και κλητική) πληθυντικού των ουδετέρων σε **-a** τα συγκριτικά επίθετα (**faciliore** - **faciliorum** - **faciliora**).

Σημείωση: Ο ανώμαλος συγκριτικός **plures** και **complures** σχηματίζει γενική πληθυντικού σε **-ium** (**plurium**, **complurium**). Η ονομαστική (αιτιατική και κλητική) πληθυντικού του ουδετέρου λήγει συνήθως σε **-a** και σπανιότερα σε **-ia** (**plur[i]a**, **complur[i]a**).

2. Το μονοκατάληκτο επίθετο **inops** (γεν. **inopis**) σχηματίζει την γενική του πληθυντικού σε **-um** (**inorum**).

Ημερομηνία τροποποίησης: 10/02/2017